

Lukiokoulutuksen järjestäminen lukuvuonna 2026-2027

Hyvinvointilautakunta 25.03.2026 § 12
92/12.00.01/2026

Valmistelija

lukion rehtori Päivi Nenonen, paivi.nenonen@ilomantsi.fi
kunnanjohtaja Marjut Ahokas, marjut.ahokas@ilomantsi.fi
talouspäälikkö Minna Kontturi, minna.kontturi@ilomantsi.fi

Ilomantsin kunta on selvittänyt lukiokoulutuksen järjestämistä kaksi kertaa: ensimmäisen kerran vuosien 2021 - 2022 vaihteessa ja toisen kerran kuluvan vuoden alkupuolella, jolloin lukiokoulutuksen tulevaisuudesta järjestettiin oppilaita, opiskelijoita, opettajia ja kaikkia kiinnostuneita koskevat tilaisuudet. Molemmilla kerroilla kunta on käyttänyt selvityksen asiantuntijaorganisaationa FCG Oy:tä. Selvityksissä lukiokoulutusta on tarkasteltu sekä kehittämisen että talouden kannalta.

Uusin selvitys tuli ajankohtaiseksi kunnan todettua lukion opiskelijamäärän nopean vähenemisen. Lukuvuonna 2025 - 2026 Ilomantsin lukiossa opiskelee 20 nuorisostaan opiskelijaa ja yksi aikuisopiskelija.

Lukiokoulutuksen kehittämiseksi järjestetyissä tilaisuuksissa esille nousi useita ideoita lukion omaehtoisen painotuksen toteuttamiseksi. Toiveita esitettiin muu muassa matkailu- ja luontopainotteisista kursseista, karjalan kielen ja karjalaisen kulttuurin painotuksesta, asepalvelukseen valmentamisesta, kaivoslukiosta jne.

Lukion mahdollisuus varsinaisen erikoislukiostatuksen järjestämismahdollisuudesta on selvitetty kaksi kertaa eikä Ilomantsin lukiolla ei ole mahdollisuutta tähän statukseen.

Kevään 2026 yhteishaussa lukion markkinoinnissa esille tuotiin ilmainen asumismahdollisuus lukion oppilasasuntolassa ja maksuttomat kunnan järjestämät koulukuljetukset yli viiden kilometrin yhdensuuntaiselle koulumatkalle enimmillään 50 kilometrin matkalle. Myös lukion pientä kokoa nostettiin esille mahdollisuutena yksilölliseen opetukseen.

Hyvinvointilautakunta päätti kokouksensa 28.1.2026 §:ssä 8 tekemällään päätöksellä ottaa käyttöön 500 €:n hintaisen lukuvuosikohtaisen lukiolaisten vapaa-ajan edun, joka kattaa kunnan ja yritysten tarjoamia harrastuspalveluja. Kunta tukee lukuvuoden 2026-2027 alusta alkaen jokaista Ilomantsin lukiossa opiskelevaa nuorisostaan ja aikuisopintojen suorittajaa 500 €:n lukuvuosittaisilla harrastusseteleillä, jotka opiskelija voi valintansa mukaan käyttää sekä kunnan että paikkakunnan yritysten palveluihin. Seteleiden käyttökohteita ovat liikunta- ja uimahallipalvelut, ohjatut ryhmä- ja yksilöliikunnan palvelut, Kino Mantsin elokuvanäytännöt, kansalaisopiston kurssit sekä yritysten tarjoamat harrastuspalvelut.

17.3.2026 päättyneessä yhteishaussa Ilomantsin lukioon haki yksi ensisijainen hakija. Lukio-opetuksen järjestäminen yhdelle opiskelijalle ei ole tarkoituksenmukaista opetuksen, oppimisen eikä talouden kannalta. Ainoalle hakijalle pystytään osoittamaan opiskelupaikka toisesta oppilaitoksesta.

Ilomantsin lukion opiskelijakohtaiset kustannukset ovat koko maan keskiarvoa ja myös Pohjois-Karjalan vertailukuntia korkeammat.

Lukiokoulutukseen saatava valtionosuus Opetushallituksen ennakkotietojen mukaan vuonna 2026 on 27 414,26 € opiskelijaa kohti. Nuorten lukiokoulutuksesta saatava rahoitus on 644 235 € ja aikuisopiskelijan osalta 26 695 €. Vuonna 2026 Ilomantsi käyttää kunnan omaa rahoitusta valtionosuuden lisäksi lukiokoulutukseen 5 665 € opiskelijaa kohti, yhteensä 113 307 €. Ilman harkinnanvaraista korotusta Ilomantsin lukion valtionosuus nuorten lukiokoulutukseen on 444 300 €.

Lukion yksikköhintarahoitusta koskeva muutos astui voimaan 1.1.2026. Muutoksen myötä alle 40 opiskelijan lukioiden yksikköhinta nousee. Vastaavasti vuosittain haettavien yksikköhinnan harkinnanvaraisten korotusten tarve vähenee. Lukiokoulutuksen yksikköhinnan harkinnanvaraisen korotuksen säilymisellä on huomattavan suuri merkitys lukiokoulutuksen rahoituksessa Ilomantsissa.

Ilomantsin kunnan voimassaolevan hallintosäännön mukaan lukiokoulutuksen järjestämisestä päättää kunnanvaltuusto. Lukuvuoden 2026 - 2027 opetusjärjestelyistä päättäminen ei koske kunnanvaltuuston päätösvaltaan kuuluvaa lukiokoulutuksen järjestämisluvan muuttamista tai perumista. Kyseessä on lukuvuoden 2026 - 2027 opetusjärjestely, josta hyvinvointilautakunta opetuksen järjestäjänä päättää.

Hyvinvointilautakunta pitää tärkeänä lukiokoulutuksen kehittämistyöryhmän perustamista, jotta Ilomantsin lukion hakijamäärä saataisiin kasvuun tulevina vuosina.

Esittelijä kunnanjohtaja Ahokas Marjut

Päätösehdotus Hyvinvointilautakunta päättää

1. todeta, että 17.3.2026 päättyneessä yhteishaussa Ilomantsin lukioon on hakenut yksi hakija.
2. todeta, ettei ensimmäisen vuosikurssin opintoja Ilomantsin lukiossa tarjota yhdelle opiskelijalle, vaan opiskelija ohjataan toiseen oppilaitokseen.
3. esittää kunnanhallitukselle lukiokoulutuksen kehittämistyöryhmän perustamista, jotta hakijamäärä saataisiin kasvamaan tulevina vuosina.

Muutettu päätösehdotus

Hyvinvointilautakunta päättää

1. todeta, että 17.3.2026 päättyneessä yhteishaussa Ilomantsin lukioon on hakenut yksi hakija.
2. todeta, ettei ensimmäisen vuosikurssin opintoja Ilomantsin lukiossa tarjota yhdelle opiskelijalle, vaan hänelle tarjotaan lukiokoulutuksen suorittamisvaihtoehtoa Ilomantsin lukion toisen vuosikurssin opiskelijoiden kanssa ja etäopintoina.
3. esittää kunnanhallitukselle lukiokoulutuksen kehittämistyöryhmän perustamista, jotta hakijamäärä saataisiin kasvamaan tulevina vuosina.

Päätös

Hyväksyttiin muutetun päätösehdotuksen mukaisesti.

Toimenpiteitä varten ja tiedoksi

1. kunnanhallitus
2. lukion rehtori Päivi Nenonen